

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/90
KARAR NO : 1987/93

ÖZET : 1402 Sayılı Kanun'un 23. maddesi uyarınca sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra sıkıyönetim askeri mahkemesine yeniden kamu davası açılmıyacağından, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Yalçın Çalkap ve arkadaşları (24 sanık)

O L A Y : 7-8-1981 günü güvenlik kuvvetlerinin genel araması sıra-

sında kimliklerini üzerlerinde taşımayan sanıkların 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 16/1., 17/1. maddeleri ile tecziyeleri istemi ile Mecitözü C.Savcılığı'nın 1-12-1981 gün, 329-81 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Mecitözü Asliye Ceza Mahkemesi: 19-1-1984 gününde, Esas-1981/103, Karar-1984/1 sayı ile; suçun niteliğine göre davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim 1 No'lu Askeri Mahkemesi: 17-3-1987 gününde, 1987/11-10 sayı ile; atılı suçun işlendiği Mecitözü ilçesinin bağlı olduğu Çorum ilinde 20-7-1984 ve sıkıyönetim mahkemesinin bulunduğu Erzincan ilinde de 19-7-1985 günü sıkıyönetimin kaldırıldığı ve Mecitözü Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının daha sonra 5-2-1987 tarihinde kesinleştiği ve 1402 Sayılı Kanun'un 23. maddesine göre, sıkıyönetim mahkemesinde bu davanın görülmesine imkan olmadığı gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 Sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya Erzincan 3.Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 16-9-1987 gün, 1987/2 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Casim Yılmaz, Dr. Önder Ayhan, Ersin Eserol ve Duran Dinçer'in katılmaları ile yaptığı, 19-10-1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Faik Yıldız'ın adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

...../.....

24-

Olay yerinde açıklandığı üzere, güvenlik kuvvetlerinin genel araması sırasında sanıkların üzerlerinde kimliklerini taşıyanmaları sebebiyle, Mecitözü 2. Savcılığı'na haklarında açılan kamu davasında, Mecitözü Asliye Ceza Mahkemesi'nce 19-1-1984 tarihinde davanın niteliğine göre sıkıyönetim askeri mahkemesinin davada görevli olduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı verilmiş, bu karar 5-2-1987 tarihinde kesinleşmiş ve Erzincan Sıkıyönetim 1 No'lu Askeri Mahkemesi de 17-3-1987 tarihinde, 1402 Sayılı Kanun'un 23. maddesi uyarınca bu davaya mahkemelerinde bakılmasının mümkün olmadığından bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

Bu durumda, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 1402 Sayılı Kanun'un 23. maddesinin gözönünde tutulması gerekir.

Zikredilen maddeye göre, sıkıyönetim mahkemelerine sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra dava açılmasına imkân yoktur. Bu mahkemeler ancak ellerindeki davaları sonuçlandırmakla görevlidirler. Oysaki suçun işlendiği Çorum ilinde 20-7-1984 ve Çorum ilinin bağlı olduğu sıkıyönetim mahkemesinin kurulu bulunduğu Erzincan ilinde de 19-7-1985 tarihinde sıkıyönetim uygulaması kaldırılmış bulunmasına göre, bu tarihten sonra Mecitözü Asliye Ceza Mahkemesi'nin 5-2-1987 tarihinde kesinleşmiş bulunan görevsizlik kararı ile Erzincan Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne dava açılması kanunen mümkün değildir.

Bu nedenlerle, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Mecitözü Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Mecitözü Asliye Ceza Mahkemesi'nin 19-1-1984 günlü, Esas-1981/103, Karar-1984/1 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19-10-1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Casim Kılmaç

Üye
Dr. Önder Ayhan

Üye
Ersin Eserol

Üye
Duran Dinçer